

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 09.06.2016
Vår ref.: 2016/3899
Arkivnr.: 008

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høringsuttalelse - Kvalitets og strukturreform i barnevernet

Fylkesmannen i Rogaland viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets (BLD) høringsnotat av 17. mars 2015 med forslag til endringer i lov om barneverntjenester (barnevernloven). BLD ønsker endringer i ansvarsdelingen mellom stat og kommune på barnevernområdet ved å overføre faglig og økonomisk ansvar til kommunene. Høringsnotatet omhandler ansvarsfordelingen på fosterhjemområdet, for institusjonstilbudet, for hjelpetiltak i hjemmet og utredningen av sped- og småbarn.

Fylkesmannen i Rogaland har gjennomgått høringen og har følgende kommentarer til høringsnotatet kapittel 6, 7 og 10.

Generelt om høringsnotatet:

Fylkesmannen er i utgangspunktet positive til departementets forslag om å overføre det helhetlige faglige og økonomiske ansvaret til kommunene. Imidlertid mener Fylkesmannen at dette fordrer kommuner og barneverntjenester av en viss størrelse med nødvendig kompetanse og kapasitet som kan sikre forsvarlige tjenester til innbyggerne. Fylkesmannen mener at departementet ikke i tilstrekkelig grad har drøftet hvordan endringsforslagene betinger at den pågående kommunereformen vil gi større og mer robuste kommuner og barneverntjenester, eller alternativt interkommunalt samarbeid. Fylkesmannen vil også understreke at det når det foreslås overført oppgaver fra staten til kommunene må det være et synlig samsvar mellom de oppgavene som overføres og de økonomiske midlene som stilles til disposisjon.

Kapittel 6 Fosterhjemstilbudet.

Departementet foreslår i høringsnotatet:

- Rekruttering, opplæring og veiledning av fosterhjem overføres til kommunene.
- Refusjonsordningen for fosterhjem avvikles og midlene overføres til kommunene.
- Staten beholder et lite antall spesialiserte fosterhjem for barn med særskilte behov.
- Det etableres en nasjonal fosterhjemportal for ledige fosterhjem

Fylkesmannen støtter i all hovedsak at ansvar for rekruttering og opplæring av fosterhjem overføres til kommunene. Det vil være et behov for å styrke kommunenes kompetanse på kartlegging og utredning før valg av fosterhjem til det enkelte barn, samt oppfølging etter innflytting. Det bør utvikles standardiserte krav til godkjenning av fosterhjem. Det bør også stilles krav til at godkjenningen skal gjøres av kompetente personer og at kommunene skal ha et system for dette. En overføring av ansvar for opplæring og veiledning av fosterhjem til kommunene forutsetter at det

utarbeides faglige standarder på området, men dette er ikke nok for å sikre forsvarlige opplæring, spesielt i små kommuner. Det er ikke nok å forutsette at kommunene samarbeider, det må være en «skal-regel».

Fylkesmannen støtter at refusjonsordningen avvikles og at midlene overføres til kommunene. Fylkesmannen vil påpeke at det er behov for at det utarbeides nasjonale føringer knyttet til fosterhjemsgodtgjøring, herunder hvilke vilkår og status fosterhjem skal gis.

Fylkesmannen ser at det kan være hensiktsmessig med en nasjonal fosterhjemportal for ledige fosterhjem. Imidlertid er vi usikre på hvordan en slik ordning i praksis vil fungere. Det er store utfordringer knyttet til rekruttering av tilstrekkelig antall fosterhjem, og man må da stille spørsmål til om det er realistisk at kommunene vil legge ut eventuelle «overskudds fosterhjem» på portalen. Fylkesmannen stiller spørsmål om en da må pålegge kommunen en plikt til å legge ut ledige fosterhjem i portalen.

Kapittel 7 Institusjonene

Departementet foreslår i høringsnotatet:

- Økt valgfrihet ved bruk av institusjonsplasser, uavhengig av om plassen er privat eller statlig.
- Bufetat beholder det helhetlige ansvaret for institusjonstilbudet og for inntak i institusjon.
- Differensiert egenbetaling.

Fylkesmannen støtter forslaget om at valg av institusjonsplass legges til kommunene.

Det fremgår av høringsnotatet at ved organisering av institusjonstilbudet så er det nødvendig å legge større vekt på innholdet i tilbudet/egnethet for barnet og tilgjengelighet når barnet har behov for plass, enn kommunenes geografiske nærhet til institusjonene. Fylkesmannen sine erfaringer fra institusjonstilsyn viser at flere barn fra andre deler av landet som er plassert i Rogaland, gir sterkt uttrykk for at de ønsker seg tilbake til nærmiljøet. Dette fører igjen til at de ikke er motivert for oppholdet og gjør seg lite tilgjengelig for veiledning, behandling med mer. Fylkesmannen har forståelse for at Norges geografi og spredte befolkning tilsier at ikke alle barn kan ha en institusjon i nærheten. Likevel savner Fylkesmannen en bredere drøftelse av geografisk nærhet, da vi ikke kan se at kun innholdet i tilbudet og tilgjengelighet vil være avgjørende faktorer for hvorvidt det blir en «riktig» plassering.

Fylkesmannen synes det er vanskelig å komme med synspunkt knyttet til prisdifferensiering av de kommunale egenandelene.

Kapittel 10 Spe- og småbarnsutredning.

Fylkesmannen støtter forslag om lovfestet bistandsplikt til å utrede barn i alderen 0-6 år og legger da til grunn at Bufetats vurdering av om vilkårene for en slik utredning er oppfylt, gjøres uavhengig av kapasitet i foreldre- og barn sentrene.

Utover dette har vi ingen merknader til departementets forslag.

Med hilsen

Magnhild Meltveit Kleppa
Fylkesmann

Åshild Vistnes van der Veen
kst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.